

יוסף ורזחל

1586

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף ורזחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויה ז"ל שנלב"ע ביום יז' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מרחשון התשע"ז

בת שלום

שבת טז' כסלו ה-תשפ"ו
פרשה: וישלח
הפטרה: חזון עובדיה

הדלקת נרות - 16:13
צאת השבת - 17:06
ר"ת: 17:37

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:14

ישלח	ישב
עמוד השחר: 5:22	5:27
זמן טלית: 5:29	5:34
זריחה: 6:26	6:31
חצות: 11:31	11:34
מנחה גדולה: 11:56	11:59
שקיעה: 16:35	16:36

מסורת דת ישראל "בירור במרמה"

כל בירור הניצוצות הנמצאים
בדברים גשמיים נעשה בדרך
מרמה דווקא. לדוגמה, כשאדם
אוכל לשם שמים ואחר-כך לומד
ומתפלל בכוח האכילה ההיא,
עולה הניצוץ שבמאכל ונכלל
בקדושה, אלא שזה נעשה
ב'מרמה', כי בשעת האכילה אין
הדבר נראה כלל.

העלון לרפואת
מנשה בן דוד וברוריה
מרת אחותי זינה בת רחל
ולע"נ תמי' מרים בת שמחה ז"ל
המנוח מרים בת רחל ז"ל
הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
בטל... 052-5079555

"ויאבק איש עמו עד עלות השחר"

לאחר הכוחות המתגוששים בין האחים (קין והבל, יצחק וישמעאל, יעקב ועשו) על תפישת האל והאדם, מהווה פרשת "וישלח" את תהליך הפיוס בין האחים בדרך של "דורון תפילה ומלחמה" אשר לאחריו בא המאבק השמימי בין אדם ומלאך.

לפי המדרש "לקח טוב", הרי האיש היה שרו של אדם, והמפגש הפך לקח לדורות. "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו" – אמרי רבנן: מלאכים ממש – אשר לפי המדרש רבה היו אלו מלאכי שרת שנעשו כיתות וחבורות שהיו פוגעים בחילותיו של עשו, אך מאידך הוותה שליחות זו דגם של ריצו ופיוס, ואמר ר' יהונתן: כל מי שרוצה לרצות מלך או שלטון ואינו יודע דרכם ומכסייהם, יניח פרשה זו לפניו, וילמד הימנה פיוס וריצוים. במערכה זו קיים שלב נוסף, עת ביקש יעקב לכפר את פני עשו במנחה, ואף לברוח על פני מעברות המים, אלא אז נקלע ללכידות, "ויוותר יעקב לכבוד" והתחיל המאבק עם המלאך. מאבק זה, במראה הנבואי בא לסמל לנו את חזון העתיד הקשור בקשר כל ייתק עם התהליך הקיומי של עם ישראל, הנדרש למידת הרהמים – "הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אותו פן יבוא והכני אם על בני", בד בבד עם מידת הדין של ההבטחה "ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרוב".

במאבק הירואי הזה, קורא יעקב תיגר נגד אויב נעלם ונאבק כל הלילה עד עלות השחר בו יוצא ביד רמה. יעקב הבורד חסר הישע, מוצא את עצמו עם עלות השחר כניכור וכמנצח בלתי צפוי, עד שהמלאך ראה כי לא יכול לו ומבקש: "שלחני כי עלה השחר". המלאך מהפמליה של מעלה מבקש על נפשו, עד כי הוא נאלץ לברך את יעקב המסכן: "כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל". מאבק זה, הוא חזון קוסמי של אבינו הקדמון, המעיד שתיקון העולם אינו מתגלה לאדם בפתרונות אלא בבעיות, לא בהרמוניה, אלא במאבק המתמיד עם הכוחות והמגמות השונות. במאבק זה, בין שני הלוחמים, עלה כדברי חז"ל האבק עד כסא הכבוד "דאמר ר' יהושע בן לוי, מלמד שהעלו אבק מרגלותם עד כסא הכבוד", ולפי ר' שמשון רפאל הירש, זה המאבק המתמשך והולך בכל דברי הימים בין כוחות אדם ל"שארית יעקב", המהווים את התמצית והתוכן של ההיסטוריה האנושית.

מאבק זה הוליד את תורת ההישרדות היהודית שהמביעה את חותמה על אופי העם, כאשר מעטים העומדים במאבק עם רבים, שואבים את כוחם מן המסורת ושומרים בתודעתם את יהדותם של הדורות. המאבק עד השחר – מבטא את הזמן ההיסטורי של ההצלח "ותנצל נפשי" והתקוה "וירח לי השמש", שבאים להורות על היעוד הרוחני והמימד הקיומי – לשעה ולדורות.

"חרב פיפיות" סוף

ספרות

סוחר התכשיטים, שאיבד את האמון בשכניו וידידיו, לא זימן אמנם לחגיגה כי אם מעטים ממכריו. אולם סעיד. הנוכל הערמומי, לא נזקק ליותר מדי כדי להבין כי הטרף שכבר בא אל מעיו נשלה החוצה והושב לבעליו.

שמועה שגונבה לאוזניו. סיפרה גם מי הוא שסייע למוחמד לקבל את רכושו בחזרה. "מארי סאלם שבזי", כך שחו הבריות, "הוא שחשף את מקום הימצאה של התיבה ...".

אילו היה סעיד בעל לב בשר, מן הסתם היה מסתגר בביתו מחמת הבושת. אלא שסעיד "נתברך" בלב אבן, בתעוזה נדירה להרע.

וכך, בחוצפה בלתי נתפסת, עלה סעיד לארמונו של האימאם והגיש תלונה כנגד מוחמד שכנו, על ששדד ממנו את רכושו ...

כאשר התייצבו השנים לפני האימאם למשפט.

לא יכול היה האימאם להכריע מי הוא בעל התיבה. שני השכנים שצפו וקצפו זה לעומת זה, כשני ראמים למודי קרבות. כל אחד טוען כולה שלי, ואף אחד אינו נסוג לאחור.

לפתע עלה רעיון במוחו של האימאם. הוא קירב אליו את התיבה, ושאל את סעיד האם יוכל לפרט את תוכנה במדויק.

שאלתו של האימאם הותירה אחריה פה פעור ולשון מתגמגמת בכבדות. סעיד לא ידע לספר יותר מדי על תכולתה של התיבה. אך בקושי ידע למנות את צרורות המטבעות והשטרות שהספיקו עיניו לשזוף.

תשובתו של מוחמד. לעומת זאת, חיתה רהוטה לחלוטין. הלה פירט את שטרות המכר, על ניסוחיהם המדויקים. את סכומי הכסף ואת מספר אבני החן ...

התיבה הושבה, אין צורך לומר, לבעליה החוקיים, והשכן תאב הבצע הושלך למאסר, בעוון תלונת שווא וגניבה.

אלא ששיחת הבריות שניעורה מחדש, אודות עוצם גדולתו וקדושתו של מארי סאלם שבזי, הבעירה את חמתו של האימאם. הוא הבין, כי הוא בסך הכל איננו אלא כלי שרת להאדרת שמו של חכם היהודים. והתפקיד לא מצא חן בעיניו.

וכך. במוחו האפל, הלכה ונרקמה מזימת זדון.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Israel for Zion" פתוח בימים: א – ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"
מנוים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

הלכות ויקרא

הלכות הנחת תבשיל על האש מערב שבת על מנת
שיתבשל בשבת (שהיה)
והלכות חימום תבשיל בשבת (חזרה)
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

חימום תבשיל בקדרה על גבי קדרה

נג. דין חימום תבשיל על ידי שמניח אותו על גבי קדרה אחרת
שעל האש, נתבאר לעיל (סעיף לו), שדינו שיהיה לדין חימום
תבשיל על גבי אש מכוסה בטס של מתכת, או על גבי פלאטה
חשמלית שאין בה כפתורים להגבהת ולהנמכת החום, שנתבאר
דינם לעיל (סעיף לא), שבתבשיל יבש שאין בו רוטב ונתבשל כל
צרכו, יש להקל לתתו עליהם, ואפילו הוא צונן, ואפילו הניחו על
גבי קרקע, אבל אם הוא תבשיל לח, אין להקל להניחו על גבי
קדרה אחרת המונחת על האש, או על גבי אש מכוסה בטס של
מתכת, או על גבי פלאטה חשמלית, אלא אם כן התבשיל עודנו
חם כשיעור חום שהיד סולדת בו, וגם לא הניחו על גבי קרקע,
ולמנהג האשכנזים אין להקל בזה אלא אם כן התבשיל עדיין לא
נצטנן לגמרי, (ואין צריך שתהיה היד סולדת בו), וגם שאחר
שהסירו מעל גבי האש עודנו מחזיק בו בידו, וגם שבשעה שהסירו
מעל האש היתה דעתו להחזירו קודם שיצטנן. וע"ש עוד פרטי
דינים בזה.

דין הטמנה בבגדים כשמניח קדרה על גבי קדרה המכוסה
בבגדים, ובא לכסות בבגדים גם את העליונה, יבואר בס"ד להלן
(סימן רנה סעיף ג').

דיני תבשיל שחימומו גוי בשבת באיסור הבערה

נד. אם אמר לגוי להבעיר אש בשבת על מנת לחמם לו את
התבשיל, שהיא מלאכה האסורה מן התורה, ועשה כן הגוי, אסור
לאכול תבשיל זה בשבת, ואפילו אחר שנצטנן התבשיל, ואפילו
אם היה התבשיל מבושל כל צרכו קודם שחימומו הגוי, כל שעשה
הגוי מלאכה האסורה על היהודי מן התורה, נאסר תבשיל זה
לאוכלו בשבת ואפילו אחר שנצטנן.

ואף במוצאי שבת אינו רשאי לאכול תבשיל זה שנתחמם על ידי
הגוי בשבת אלא אחר שיעבור שיעור זמן של "בכדי שיעשו",
דהיינו שיעבור אחר השבת שיעור זמן של חימום התבשיל.

הלבישה על ידיו של יעקב את עורות גדי
העזים, ואז היו ידיו שעירות כידי עשו
אחיו, ועל כן אמר יצחק: "הקול קול יעקב
והידיים ידי עשו".

ולזה איפוא רומז יעקב באומרו: "הצילני
נא מיד אחי" – בעון שבאתי במרמה אל
אבי בבגדי עורות העזים, כאילו היו ידי
ידי עשו. ועתה הזכיר זאת יעקב
בתפילתו וכפל את לשונו ואמר: "הצילני
נא מיד אחי מיד עשו".

"ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו"

וכי מה נפקא לנו מי היא היתה פילגשו
של אליפז בן עשו שהוצרך הכתוב
לפרסמה?

חידוש נפלא לכך, כותב רבי חיים
מוולאזין זצ"ל, שהרי לכאורה ישנם
בתורה שני כתובים המכחישים זה את
זה: במקום אחד נאמר "לא תתעב אדמי
כי אחיך הוא" ובמקום אחר נאמר "מחה
תמחה את זכר עמלק מתחת השמים
ועמלק הינו אדומי ואיך יתפרשו שני
הכתובים הללו?

ובא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם: מה
שציוותה התורה ואמרה "לא תתעב אדמי
כי אחיך הוא" – היינו רק אלה שנולדו
מעשו ובניו מנשים גמורות, אולם בני
עשו שנולדו מפילגשים ועריות – עליהם
לא נאמר הציווי של "לא תתעב אדמי כי
אחיך הוא".

ומפני זה הוצרך הכתוב להודיענו
ש"תמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו" –
פילגש ולא אשה גמורה, "ותלד לאליפז
את עמלק" ועליו נאמר "מחה תמחה את
זכר עמלק מתחת השמים".

"וישלו יעקב מלאכים לפניו"

"מלאכים ממש"

איתא בזהר חדש: מיכאל, מליכאל,
שננדיאל. הם עזרו ליעקב בעת צרתו
מעשו, בכח רצון העליון. ומספרם
ש"עזרת". ואנו צריכים לכון בזה באמרנו
ש"עזרת אבותינו" וכו'.

והנה "מלאכים ממש" – ראשי תיבות של:
מיכאל, מליכאל, שננדיאל.

"עם לבן גרתי ואחז עד עתה"

כתב הגאון בן איש חי זצ"ל בדרשותיו,
שעשוי הרשע פחד ללכת ללבן מפני שבני
עשו הם קוראים האותיות משמאל לימין –
ואם כן השם "לבן" יהיה "נבל". ועשוי היה
בודק בשמו של האדם, כמו שנאמר "ויאמר
הכי קרא שמו יעקב".

ובדרך רמז, כותב הגאון הצדיק רבי שמעון
חירארי בספרו "בית אבי", ניתן לבאר את
דברי הכתוב במשלי: "לב חכם לימינו ולב
כסיל לשמאלו".

"לב חכם לימינו" – זהו יעקב אבינו ע"ה
שקרא מימין לשמאל ושמו "לבן" וסימנו
לטובה ולברכה, בלשון לבן וצחור. ואילו
"לב כסיל לשמאלו" – עשוי שקרא משמאל
לימין, ולפיכך נפלה עליו אימתה ופחד וגבר
ישראל.

"יהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלוחה להגיד
לאדני למצא וזן בעיניך"

יש לדקדק, כותב רבי יהודה אלבא זצ"ל,
בספרו "שבות יהודה": מה מציאת חן יש
בדבריו של יעקב המתאר את רוב עושרו:
"יהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה".
והלא אדרבא, כשישמע עשוי את רוב
עושרו של יעקב אחיו, הרי שחמתו תבער בו
ומשטמתו תגבר עליו. כשעיקר רצונו הוא
להמית את יעקב אחיו ולרוששו מכל נכסיו?
אלא שבמדרש נאמר שיעקב אבינו לקח
מעשר מכל נכסיו ושלח לעשוי אחיו, ברצונו
לרמז לו בכך, שמעתה ואילך יתן לו מעשר
מכל רכושו ונכסיו. ומשום כך הקפיד יעקב
לפרט בדבריו את רוב עושרו וריבוי נכסיו
ושהוא כבד במקנה. ועל ידי המעשר שיתן
לו יעקב, מנה הראויה להתכבד, יבוא על
נכון יעקב, למצוא חן בעיני עשוי אחיו.

"הצילני נא מיד אחי מיד עשו"

תירוצים רבים נאמרו על התמיהה
שהוזכרה בספרי המפרשים:

מדוע כפל הכתוב את לשונו ואמר: "מיד
אחי מיד עשו". דמכיון שאח אחד הוא
ליעקב – עשו. הרי שדבר פשוט הוא ש"מיד
אחי" – היינו "מיד עשו"?

תירוצ פשוטני לכך, כותב רבי ניסים
דיין, בספרו "מעין גנים". שכן רבקה

הלכות ויקרא

"ראש ישר"

הגאון רבי חיים מברסק שוחח פעם עם יהודי, והלה ציטט דבר-מה בשם הרמב"ם. הגיב הגאון
בפסקנות: "הרמב"ם לא אמר דבר כזה".

תמה האיש: "וכי אתה בקי עד כדי כך בכל כתבי הרמב"ם, כדי לקבוע בוודאות שאין ציטוט
כזה בספריו?".

הפטיר הגאון: "אינני בקי עד כדי כך בכתבי הרמב"ם, אבל ברור לי לחלוטין שרעיון עקום
כזה לא היה יכול לעלות בראשו הישר של הרמב"ם..."